

ZVÝŠIŤ DOMÁCE POVEDOMIE

Spoločnosť Gevorkyan, spol. s r. o., sa dostáva do povedomia slovenskej a českej strojárkej verejnosti ako dodávateľ produktov vytvorených technológiou práškovej metalurgie, a v ostatných rokoch i technológiou MIM – Metal injection molding. Po 16 rokoch existencie sa v tomto roku prvýkrát zúčastnila na strojárskych veľtrhoch v Brne aj v Nitre. TEXT/FOTO MICHAL MÚDRÝ

Ing. Artur Gevorkyan

Predovšetkým o týchto témach sme sa počas Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Brne zhovárali s Ing. Arturom Gevorkyanom, konateľom spoločnosti.

Spoločnosť Gevorkyan, s. r. o., čerpá zo skúseností rodiny Gevorkyan v oblasti práškovej metalurgie (PM). Čím je táto technológia špecifická?

— Prášková metalurgia je zaujímavá tým, že s ňou môžete tvoriť. Dokážete vytvoriť úplne všetko. Viete vytvoriť materiál, čo žiadna iná technológia neumôžňuje. K samotnému materiálu potom dokážete priradiť tvar, čo už niektoré technológie umožňujú. Materiál môžete aj tepelne spracovať tak, ako to vy považujete za vhodné. Takže doslova platí – vy môžete tvoriť. Nie ste obmedzovaní ničím, iba svojimi znalosťami a skúsenosťami.

Vo svojom závode ste však začali využívať aj inú technológiu. Máme na mysli technológiu vstrekovania kovových práškov MIM. Prečo ste z PM prešli aj na ďalšiu technológiu?

— Osobne si myslím, že MIM – Metal injection molding má pred sebou veľkú budúcnosť. Ide o kombináciu niekoľkých technológií. Na jednej strane máte PM, pretože stále hovoríme o lisovaní z kovových práškov a o možnostiach kombinovať čokoľvek s čímkoľvek. No na

druhej strane klasická prášková metalurgia, alebo ako ju my často voláme – sintering, je obmedzovaná tým, že lisujeme kvázi na klasických lisoch, ktoré majú iba vertikálne pohyby. Ale vstrekolisy, ktoré sa používajú v oblasti plastov, môžu materiál vstrekať všetkými smermi. To je prvá obrovská výhoda.

Druhá podstatná výhoda tkvie v tom, že v sinteringu je pórovitosť, hustota súčiastok na hranici 92 až 93 percent, možno až 95 percent. Na to, aby som mal pevnejší materiál musím pridať drahý nikel či molybdén. Až potom dosiahnem lepší výsledok. S MIM technológiou dosahuje hustota až 100 percent. Vďaka tomu nemám žiadny handicap pri porovnaní s klasickými technológiami. Zostávajú iba samé plusy. Jediný seriózny nedostatok je ten znalostný a predsa aj astronomické ceny za stroje sa pohybujú v miliónoch eur.

Aktuálne máme napríklad v technológii viacero dobrých projektov z rôznych oblastí. Zo zbrojárstva, ručného náradia, automobilového a zámočnickeho priemyslu. Teda zo štyroch úplne nezávislých odvetví. V žiadnom z nich sa tieto súčiastky, ktoré dodávame, nikdy nevyrobali MIM technológiou. Práve teraz napríklad pracujeme na niekoľkých projektoch s prešovskou Spineou.

Spoločnosť má aj vlastné laboratórium a vývojové stredisko. Akými výsledkami sa môžu pochváliť?

— U nás zhruba 10 percent ľudí pracuje vo vývoji. Naše projekty nie sú postavené na tom, že na Slovensku je lacnejšia výroba ako na západe. Keď si napríklad zlievarenská alebo aj prášková firma nevie poradiť s niektorým výrobkom, obráti sa na nás, a my sa pokúsime nájsť riešenie. Pri sinteringu sa polovica našich projektov dotvrdy nikdy nerealizovala z práškovej metalurgie, v prípade MIM zatiaľ žiaden. Jednoducho, sú to nové aplikácie výrobkov.

Vo vývoji sa nám oplatilo stavať na mládež. Doslova aj na absolventov. A sú šikovní. Na Slovensku nie je problém nájsť šikovného mladého inžiniera, ktorý sa chce učiť a má záujem ostať a robiť na Slovensku.

Vaše produkty často smerujú za hranice Slovenska. Na ktorých trhoch sa vám už podarilo presadiť?

— Naozaj sa maximálne zameriavame na vývoz. Čo sa týka práškovej metalurgie, dodávame do celej Európy. Ale dodávame aj do Mexika, Brazílie, Spojených štátov... Päťina obrátov ide do Číny. V prípade technológie MIM máme zákazníkov napríklad vo Švajčiarsku, Francúzsku a v Českej republike. Objavujú sa už aj zákazníci zo Slovenska.

V strednej Európe všeobecne panuje veľká nedôvera voči všetkému novému. Výhodou je, že my máme sintering. Viac ako väčšina MIM produkcie smeruje k už existujúcim zákazníkom.

Na strojárskych veľtrhoch v Brne aj v Nitre ste vystavovali po prvý raz. Prečo ste sa v tomto roku rozhodli pre prezentáciu spoločnosti na najväčších strojárskych veľtrhoch v Českej republike a na Slovensku?

— Práve preto, že nemáme na Slovensku a v ČR zákazníkov, alebo len veľmi málo. Celkovo prášková metalurgia nie je v oboch našich krajinách príliš známa. A už vôbec tu nie je možné zakúpiť jej výrobky. Veľké fabriky v Čechách a na Slovensku, ktoré sa sem neprestahovali zo zahraničia, nepoznajú tieto technológie. Práve takýmto firmám sa chceme predstaviť. ■

